

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeberg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 7 februari 2022

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 53.391A/II/PN
MN

Betreft: klacht betreffende viertalige folder in verband met vaccinatie

In zitting van 28 januari 2022 onderzocht de Nederlandse afdeling van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT), in verenigde afdelingen, een klacht ingediend omwille van het feit dat binnen de eerstelijnszone Regio Grimbergen in de gemeente Londerzeel een viertalige folder werd verspreid met een uitnodiging om zich te laten vaccineren.

In uw brief van 26 november 2021 deelde u het volgende mee aan de VCT:

Als antwoord op uw schrijven van 25 oktober jl. delen wij u mee dat de verspreiding van meertalige informatie – naast de voorgeschreven bestuurstaal – aan onze inwoners cruciaal is in de strijd tegen COVID-19. Dit werd per uitzondering toegestaan door de taalwetgeving.

Wij verwijzen hierbij naar het bericht dat gepubliceerd op 24 maart 2000 betreffende ‘COVID-19: Meertalige informatie over het coronavirus en de taalwetgeving’ (<https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/nieuws/covid-19-meertalige-informatie-over-hetcoronavirus-en-de-taalwetgeving>).

Door deze uitzonderlijke maatregel kregen de lokale besturen, zonder taalfaciliteiten, de mogelijkheid om - naast de voorgeschreven bestuurstaal - hun algemene communicatie in het kader van COVID-19 eveneens te verspreiden in andere talen. Het is immers cruciaal voor een lokaal bestuur – zo ook voor de Gemeente Londerzeel - om alle inwoners te informeren en te sensibiliseren over de maatregelen en de vaccinatiecampagne teneinde de verspreiding van COVID-19 in te dijken.”

*
* *

De Nederlandse afdeling van de VCT merkt op dat de klacht betrekking heeft op dezelfde viertalige folder waarover zij op 15 juli 2021 al een eerder advies heeft verleend aan de gemeente Grimbergen (VCT 15 juli 2021, nr. 53.247).

In dit advies stelde de Nederlandse afdeling het volgende:

“De Eerstelijnszone Regio Grimbergen is een gewestelijke dienst in de zin van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT) en heeft als werkkring de gemeenten Grimbergen, Wommel, Meise, Kapelle-op-den-Bos. Aangezien ze een gewestelijke dienst is waarvan de werking gemeenten met verschillende regelingen uit het Nederlands taalgebied bestrijkt en waarvan de zetel gevestigd is in hetzelfde gebied, ressorteert de Eerstelijnszone Regio Grimbergen onder het toepassingsgebied van artikel 34, § 1 SWT.

Luidens artikel 34, § 1 SWT stelt zulke gewestelijke dienst de berichten, mededelingen en formulieren, die hij rechtstreeks aan het publiek richt en de formulieren die hij op dezelfde wijze afgeeft, in de taal of talen die ter zake opgelegd zijn aan de plaatselijke diensten van de gemeenten waar zijn zetel gevestigd is. Nochtans, wanneer de gewestelijke dienst gevestigd is in een gemeente zonder speciale taalregeling geniet het publiek uit de gemeenten van het ambtsgebied die aan een andere taalregeling onderworpen zijn of die begiftigd zijn met een speciale taalregeling, ten aanzien van de rechtstreekse afgegeven formulieren, dezelfde rechten als in genoemde gemeenten. De berichten, mededelingen en formulieren, die aan het publiek worden verstrekt door de bemiddeling van de plaatselijke diensten, worden gesteld in de taal of talen welke die diensten voor soortgelijke bescheiden moeten gebruiken.

De VCT stelt vast dat de brochure werd verspreid door de Eerstelijnszone Regio Grimbergen met onder meer de samenwerking met de gemeente Grimbergen.

Uit het voorgaande volgt dat de Eerstelijnszone Regio Grimbergen de betrokken brochure aan de inwoners van de gemeente Grimbergen diende te verspreiden uitsluitend in het Nederlands.

De Nederlandse afdeling van de VCT heeft in verschillende adviezen gesteld dat zij er zich van bewust is dat administraties en openbare diensten heden ten dage regelmatig in contact komen met een anderstalig publiek door de aard van de dienstverlening en door specifieke projecten die door hen worden ontwikkeld, bijvoorbeeld in het kader van integratie. Het gebruik van vreemde talen, naast de SWT, kan dan wenselijk zijn.

De VCT heeft in haar rechtspraak aanvaard dat voor specifieke projecten een andere taal of talen kunnen worden gebruikt dan deze die door de SWT worden voorgeschreven (VCT 49.138 van 30 juni 2017 en 47.055 van 18 september 2015). In de vaste rechtspraak van de VCT geldt deze uitzondering echter voor de plaatselijke diensten, en op voorwaarde dat het een vertaling betreft en dat in de anderstalige teksten duidelijk aangegeven staat dat het een vertaling betreft. Ook moet de tekst eveneens in de opgelegde taal of talen beschikbaar zijn zodat het duidelijk is dat particulieren over dezelfde informatie beschikken in de opgelegde taal of talen.

Deze vaste rechtspraak heeft als doel iedere uitzondering op de SWT te beperken tot hetgeen absoluut noodzakelijk is in het algemeen belang (VCT 9 november 2018, nr. 50.366). Iedere uitzondering dient aldus zo veel mogelijk beperkt te worden in zowel omvang als tijd, aangezien het gebruik van vreemde talen enkel uitzonderlijk of als overgangsmaatregel kan worden toegestaan. De VCT heeft bijvoorbeeld in het verleden gunstige adviezen gegeven

over het gebruik van de andere talen toegestaan wanneer dit gebruik noodzakelijk was voor de volksgezondheid.

In kader van de coronacrisis is het gerechtvaardigd dat de informatie over de vaccinatiecampagne in andere talen dan het Nederlands worden gesteld.

Er werd echter nagelaten te vermelden dat de teksten louter een vertaling zijn van de Nederlandse tekst. Deze vermelding is essentieel om te benadrukken dat de enige officiële bestuurstaal van de gemeente Grimbergen het Nederlands is.

De klacht is ontvankelijk en gegrond omwille van het feit dat niet aan de vormvereisten van de vaste adviespraktijk is voldaan.”

*
* *

Rekening houdende met bovenstaand advies werd bij de verdeling van betrokken viertalige folder in de gemeente Londerzeel eveneens niet voldaan aan de vormvereisten van de vaste adviespraktijk.

De klacht wordt derhalve ontvankelijk en gegrond bevonden.